

Van het verlanglijstje:

Het meisje met het rode haar

Dit jaar is het zeventig jaar geleden dat verzetsheldin Hannie Schaft geëxecuteerd werd in de Bloemendaalse duinen. Aanleiding voor DommelGraaf & Cornelissen om juist nu theaterstuk 'Het meisje met het rode haar' op de planken te brengen. "Dit verhaal stond al een hele tijd op mijn lijstje", vertelt de trotse artistiek directeur Hans Cornelissen.

Op het moment van spreken zijn het drukke tijden voor Hans Cornelissen. De première van *Fatal Attraction* komt met reuzepassen dichterbij, op de voet gevolgd door die van 'Het meisje met het rode haar'. Met name die laatste zat bij Cornelissen lang in het achterhoofd, opgeborgen onder de noemer 'ooit nog doen'. Nu was de tijd daar. "Ik heb de speelfilm in 1981 heel bewust meegemaakt. Ik speelde met Renée Soutendijk in *Zeg 'ns AAA* toen zij de hoofdrol in die film kreeg, vandaar. Bovendien is het dit jaar zeventig jaar geleden dat Hannie Schaft werd gefusilleerd en de oorlog kort daarna ten einde was. Dus als je het dan wilt doen, dan is dat een mooie aanleiding."

GEEST

Het verhaal rondom Hannie Schaft heeft Cornelissen altijd geboeid, vertelt hij. "Het is een ander soort verhaal dan veel andere oorlogsverhalen. Wat mij en het creatieve team intrigeerde was ook hoe de geest van zo'n jonge vrouw

werkt. Het verzet is een breder gedragen fenomeen. Soms bestaat de neiging om te doen alsof zo'n beetje elke Nederlander zich goed heeft opgesteld, maar dat is natuurlijk niet zo. Maar zij wel, en ze ging daarin ver. Ze was moedig, een heldin en best extreem. Ook dat komt terug in het verhaal. Ze nam al heel snel geen genoegen met het drukken van stencils alleen. Ze wilde schieten, zoals ze zelf zei. En niet op Duitsers, maar op verkeerde Nederlanders, dat vond ze de ergste."

ROMAN

Het theaterstuk is gebaseerd op de roman van Theun de Vries, uit 1956. Ook de gefingeerde namen zijn uit dat verhaal overgenomen. Cornelissen: "We hebben er bewust voor gekozen om de lijn van de roman te volgen. Dat hadden we niet hoeven doen, want het kost ook nog geld om die rechten te kopen. We hadden het ook gewoon zelf kunnen maken, omdat de historische feiten er nu eenmaal zijn. Maar Theun de Vries heeft zich op die feiten

gebaseerd, maar heeft zich natuurlijk ook wat dichtertelijke vrijheden gepermitteerd in het verhaal, om het toegankelijker en leesbaarder te maken. Daarom hebben wij zijn verhaal gevolgd. We hebben daarbij ook nog theatrale beslissingen genomen, bijvoorbeeld door meerdere karakters in één figuur te bundelen."

GESTILEERD

Het bedompte en beangstigende gevoel uit de oorlogstijd én de geestelijke toestand en veranderingen van Hannie Schaft waren zaken die op een of andere manier uitgebeeld moesten gaan worden op toneel. Door het acteerwerk natuurlijk, maar ook door het juiste gebruik van licht én door creatieve oplossingen. "Qua plaatje zaten we in het voortraject snel op één lijn", legt Cornelissen uit. "Decorontwerper Eric van der Palen klopte al snel met een eerste voorstel aan bij regisseur Paul van Ewijk. Die was meteen enthousiast. Toen heb ik gekeken en ik had meteen hetzelfde: cool! Het is heel eenvoudig en gestileerd. Wat ik bijvoorbeeld héél sterk vind, zijn de scènes waarin Hannie in de cel zit. Daarbij wordt gebruikgemaakt van een diafragma dat kleiner wordt gemaakt. Je kijkt als het ware door een luik en dan is ze dus in de cel. Geen gedoe met tralies en dergelijke, maar puur het benauwen door het kleinere diafragma. Daarbij hoor je dan

Vakbeurs voor event-, installatie-
en entertainmenttechnologie

18 t/m 20 januari 2016
Ahoy Rotterdam

Registreer nu voor uw gratis toe-
gangsbewijs met code 260780
op www.cue.nl/registratie.

Partners:

Het startsein voor elk podiumevent!

Kom voor een compleet overzicht van technische faciliteiten op het gebied van events, installaties en entertainment naar CUE2016. Oriënteer u op het aanbod van licht-, beeld- en geluidstechniek, ontwerp, decor, inrichting, hijs- en heftechniek en wissel kennis en ervaringen uit met andere technici werkzaam bij binnen- en buitenpodia. CUE is uw startsein voor elk podiumevent! Ga naar www.cue.nl voor een overzicht van exposanten en het lezingenprogramma, verzorgd door de VPT.

www.cue.nl

Introducing
SSL Live V3 NEW

The second major SSL update V3 is not about the extra 48 DSP paths (total now 296), full surround, doubling of FX, advanced SuperQ navigation, low latency or the other 8 pages of improvements and additions....

SSL Live is about astounding
audio quality, reliability and
unlimited flexibility.

Everytime.
Everywhere.

AUDIO ELECTRONICS
MATTIJSSEN

www.aemlivesound.nl | T: 020-69890480 | www.aem.nl

Solid State Logic

Advanced Live Production Systems

heel hard het geluid van een dichtvallende celdeur.....BAM.....en je bent er. Je moet het maar bedenken.”

MUZIEKTHEATER

Volgens Cornelissen was het zaak om van het stuk geen droog geschiedenisboek te maken. “Het is namelijk wel theater. Je moet amuseren, of het nou in drama of in comedy is, ook als het een verschrikkelijk verhaal is. Op een bepaalde manier moet het entertainen. Hannie’s belangrijkste contact bij de Raad van Verzet was Jan Bonekamp, die zowel in het boek van De Vries als in het theaterstuk Hugo genoemd wordt. Tussen die twee ontstaat een meer dan normale affectie, maar ze besluiten niets met die gevoelens te doen, omdat er belangrijkere zaken te verrichten zijn. Ook dat is een lijn die we er hebben ingebracht. Ook zo kom je in de twijfel en in de geest van die vrouw. Hugo wordt bovendien eerder gefusilleerd dan Hannie. Bij haar knapt er dan iets in haar geest. Ze

“Het is echt een licht- en geluidsdecor, dat zijn heel belangrijke elementen in de voorstelling.”

wordt harder en heftiger.” In het stuk zitten ook luchtige momenten. Er is echt voor gekozen om er muziektheater van te maken, met sterke gezongen passages. “Dat is mooi gedaan”, vertelt Cornelissen. “Dan gaat bijvoorbeeld het repeterende geluid van de stencilmachine over in een lied. Het maakt het allemaal toegankelijker voor een breder publiek en dat is precies de bedoeling. Als we bijvoorbeeld ook een jonger publiek weten te raken, dan blijft het verhaal beter behouden. Er is mede daarom ook een samenwerking met de Stichting Nationale Hannie Schaftdenking.”

FILMISCH

Bij een bekend verhaal, wat het verhaal van Hannie Schaft natuurlijk is, kan het gevaar dreigen om in herhaling te vallen. Dat maakt het creatieve traject niet altijd makkelijk, vertelt Cornelissen. “Je kiest bijvoorbeeld ook hoe je het verhaal wil gaan vertellen. Wij hebben besloten

LICHT

Niek Vos is eerste belichter bij Het meisje met het rode haar én is met zijn bedrijf V-Productions tevens leverancier van de Road Hog 4 lichttafel en het backup systeem die bij de voorstellingen gebruikt worden. De rest van het materiaal komt bij Focus Amsterdam vandaan. Vos heeft het lichtontwerp van Coen van der Hoeven geprogrammeerd en heeft ook – zoals altijd bij producties van DommelGraaf & Cornelissen – de lichttechnische voorbereiding gedaan. “Elke keer weer probeer je het plaatje te creëren dat de ontwerper vooraf bedacht heeft, met alle gevolgen van dien”, legt Vos uit. “Soms sta je in een heel kleine bak en kun je de helft van je licht niet kwijt, daar moet je op anticiperen. Het mooie aan het licht bij deze productie is de souplesse die er in zit. Waar het duister en guur moet zijn, wordt het heel klein gehouden. Alles wat groot moet zijn is ook écht mooi en groot. Dat maakt het plaatje erg mooi.”

Tot op het laatste moment voor de montage werden veranderingen in het lichtplan doorgevoerd, vertelt Vos: “Tot twee weken voor de montage kan het sowieso altijd nog alle kanten op gaan, daarna krijgt het vastere vormen. Op het eind hadden we nog een decorverandering, dus dan verandert ook het lichtplan weer. Dat is even schakelen, maar het resultaat is goed. Ik ben heel tevreden met hoe het er uitziet.”

Het materiaal

(geleverd door Focus Amsterdam)

- 6 x Martin Mac Viper Profile
- 11 x Martin Mac Aura Wash
- 4 x Vari*Lite VL550D Wash
- 7 x SGM P-5 LED Wash
- 27 x CLF Conan LED Par RGBW
- 24 x ETC S4 Profile
- dimmers, sturingen en bekabeling

dat niet chronologisch te doen. Al na een kwartier is er een scène waarin Hannie in de cel zit, iets dat eigenlijk pas aan het eind van het verhaal daadwerkelijk gebeurt. Heel filmisch dus en daarmee vraag je best wel wat van je publiek.” Ook qua vormgeving werden duidelijke keuzes gemaakt. “Je had ervoor kunnen kiezen om het allemaal heel realistisch te maken, maar dat is juist niet gebeurd. Ook uit budgettaire overwegingen trouwens én vanwege de vele verplaatsingen. Eric van

der Palen kwam met een heel gestileerd beeld, waarin de acteurs soms vijf meter lopen en dan op een andere locatie zijn. Uiteraard ondersteund door eenvoudige decorwisselingen en het licht. Het is echt een licht- en geluidsdecor, dat zijn heel belangrijke elementen in de voorstelling.”

KRITISCH

Zo’n twee jaar geleden was duidelijk dat Cornelissen en consorten het stuk zouden gaan maken en die tijd was ook

AV&Entertainment®
PROJECTS

AV&Entertainment®

www.av-entertainmentprojects.nl PROJECTS

AV & Entertainment Projects staat in het teken van spraakmakende AV installatieprojecten voor bedrijfsleven, culturele sector en toerisme en verschijnt februari 2016.

Zaken die aan bod komen zijn o.a. ontwerp, licht, geluid, video, projectie, akoestiek, lichtontwerp, media-sturing, interactie, content en installatie.

De special verschijnt in print en online en wordt gelezen door onder andere beslissers binnen de wereld van interieurontwerpers, architecten, tentoonstellingen, musea, theaters, pretparken, experiences en andere bijzondere locaties.

Kijk voor meer informatie op
www.av-entertainmentprojects.nl

wel nodig. Al helemaal omdat álles aan de productie nieuw is, ook de muziek bijvoorbeeld. “Dan heb je dus verschillende ontwikkelingsprocessen tegelijkertijd”, legt Cornelissen uit. “Het moet allemaal samenkomen. In totaal zijn er zo al vijf of zes versies van het script geweest.” Gaandeweg is er technisch gezien niet zo veel veranderd, al was de montageweek op dat vlak juist wel wat lastig. “De hele staging moest worden aangepast. Op een bepaald moment komt er namelijk een buizenconstructie uit de vloer omhoog en daar waren tijdens de eerste try-out problemen mee. Hij kwam twee keer omhoog toen het niet de bedoeling was en wilde vervolgens ook niet meer naar beneden. Dat heeft wel wat schrammen en blauwe plekken bij de cast opgeleverd, maar het probleem is nu verholpen. Op dit moment worden ook decortechisch nog wat veranderingen doorgevoerd. Het schilderwerk was namelijk te mooi. Het moet allemaal nog wat rauwer en gruisiger gemaakt worden. Het zijn allemaal geen ingrijpende dingen hoor, het is meer een kwestie van kritisch zijn op jezelf.”

SPIN

Bij het kritisch kijken naar een productie komt het Hans Cornelissen goed uit dat hij in zijn carrière alle kanten van het vak heeft mogen zien. “Ik heb de technische kant een beetje gezien en natuurlijk veel gespeeld en gecast. Ik vind het leuk dat al die facetten nu samenkomen in mijn

“Ik probeer te zorgen dat ik heel goede mensen om me heen heb en ook nu zijn we daarin weer geslaagd.”

huidige functie. Dat is ook wat het vak zo mooi maakt. Daarnaast ben ik ook altijd trots op de mensen waarmee ik werk. Ik probeer te zorgen dat ik heel goede mensen om me heen heb en ook nu zijn we daarin weer geslaagd. Regisseur Paul van Ewijk, componist Tom Bakker, hoofd techniek Leyn Hinrichs en al die andere mensen. Het is lekker om daarin als crea-

tief verantwoordelijke een spin in het web te zijn. Om de juiste mensen bij elkaar te brengen en het publiek uiteindelijk tevreden te zien, zij bepalen uiteindelijk namelijk of het geslaagd is of niet.”

GOED GEVOEL

Hans Cornelissen vindt het wat al te ijdel om te zeggen dat hij nú al trots is op ‘Het meisje met het rode haar’. “Maar het is wel een productie waarvan ik weet dat we er met alle mogelijke inzet aan hebben gewerkt”, zegt hij. “Schrijvers, regisseur, creatives, cast...iedereen heeft zich enorm ingezet. Ondanks de beperkingen waarmee je gewoon te maken hebt, zoals het budget en het vele reizen, zetten we iets moois neer. Daar heb ik nu al een goed gevoel over. We hebben integer en hard gewerkt binnen ons vermogen. Het is nu voor 85% klaar, zo zie ik het eigenlijk. In de twaalf dagen die ons nu resten moeten we zo dichtmogelijk naar de 100% toe. We hebben duidelijke keuzes gemaakt in het traject en die moeten zich nu gaan uitbetalen. We’ll see...”